

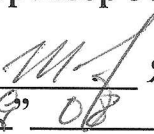
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
"29" 08 2025 р.

ОСНОВИ АРАНЖУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма:	«Естрадний спів»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:

викладач кафедри естрадно-
вокального мистецтва

Василь СЕМКОВИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва,
протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Наталія ТОЛОШНЯК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Наталія ТОЛОШНЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради,
протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

e-mail	vasyl.b.semkovych@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	607
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/vasyl-semkovych
Сторінка курсу в СДО	<u>Курс: Основи аранжування</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни є продовженням музично-теоретичних дисциплін, що узагальнює попередні знання та поглиблює аналітичні навички студентів.

Мета та завдання викладання дисципліни "Основи аранжування" полягають в ознайомленні студентів з основними принципами і техніками аранжування музичних композицій в акапельній, вокально-інструментальній та інструментальній музиці.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**: діапазон та виконавські можливості хорових партій академічного хору. Типи та види хорових ансамблів. Основи теорії, гармонії. Методику аналізу вокально-хорової партитури. Історію розвитку хорового аранжування. Методи та прийоми змінювання хорової фактури, типи хорових ансамблів. Особливості застосування літерно-цифрових акордів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**: працювати з науково-практичною літературою. Самостійно аналізувати художні особливості творів. Створювати індивідуальну художню інтерпретацію музичного твору. Здійснювати переклади з мішаного чотириголосного складу на однорідні хори і навпаки. Грамотно поєднувати різні види технік при перекладі/аранжуванні. Здійснити аранжування за допомогою літерно-цифрових акордів.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Естрадний спів», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» 01 вересня 2025 року).

Код компетентності	Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).
ЗК 8.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
СК 4.	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	

СК 6.	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	РН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією	
СК 15.	Здатність здійснювати редакторську /менеджерську /лекторську /аранжувальну /звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.	РН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	III	
Семестр	VI	
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Аудиторні навчальні заняття	денна форма	
	лекції	16
	семінари, практичні	26
Самостійна робота	48	
Форма підсумкового контролю	залік	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1.

**СТРОГЕ АРАНЖУВАННЯ. ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ
ТА ОСНОВИ КЛАСИЧНОЇ ГАРМОНІЇ В ХОРОВИХ ПЕРЕКЛАДАХ**

Тема 1. Завдання та зміст предмету. Діапазони голосів вокального ансамблю (2 год.) Визначення термінів "Аранжування", "Хорове аранжування" та "Інструментування. Основні відмінності між поняттями. Хорове аранжування. Типи хорів. Діапазони вокальних ансамблів. Регістрово-теситурні умови

хорових партій. Види аранжування : строге та вільне. Зв'язок предмету “Аранжування” з гармонією та особливостями хорової фактури.

Питання для самостійного вивчення : Визначення поняття "вокальний ансамбль" та його основні характеристики. Виконавські можливості однорідних та мішаних хорів/ ансамблів. Види перекладень та їх основні принципи. Використання додаткових голосів. Визначення діапазону для наступних типів голосів: сопрано, меццо-сопрано, альт, контральто, тенор, баритон, бас. Визначення реєстрово-теситурних умов хорових партій - 2 год. (2,5,6,7,8,9,14).

Тема 2. Аранжування з допомогою транспозиції без зміни фактури (2 год.)

Чотириголосні мішані та однорідні склади. Основні принципи передачі голосів у чотириголосному мішаному складі на чотириголосний однорідний жіночий та чоловічий склад ансамблю. Зміна ключа при перекладі з чотириголосного мішаного на чотириголосний мішаний склад. Фактура викладу оригінальних композицій. Критерії вибору тональності: інтервальна закономірність.

Питання для самостійного вивчення : Основні принципи транспозиції музичного твору без зміни фактури. Склад голосів однорідного чоловічого та жіночого хорів. Способи транспозиції музичного твору з мішаного на однорідний склад без зміни фактури. Вибір мелодичного положення акорду та хорової звучності його розташування. Шляхи подолання труднощів при транспозиції музичного твору з мішаного на однорідний склад ансамблю - 2 год. (2,5,6,7,8,9,14).

Тема 3. Переміщення середніх голосів (2 год.) Характеристика широкого гармонічного розташування. Відмінність вузького гармонічного розташування від широкого. Схема передачі голосів при переході від широкого до вузького гармонічного розташування. Звуження діапазону твору. Особливості голосоведення при зміні гармонічного розташування: мішане гармонічне розташування оригіналу.

Питання для самостійного вивчення : Особливості перекладу оригіналу - мішаного чотириголосного ансамблю на однорідний чоловічий та жіночий склад. Шляхи подолання труднощів при переміщенні голосів з мішаного хору на однорідний чоловічий та жіночий склад. Збереження гармонічної цілісності твору при адаптації для однорідного жіночого хору. Основні прийоми забезпечення плавного голосоведення при переході від широкого до тісного гармонічного розташування - 2 год. (2,5,6,7,8,9,14).

Тема 4. Аранжування мішаним способом (2 год.) Аранжування мішаним способом для однорідного чоловічого та жіночого ансамблю. Склад голосів однорідних ансамблів та їх розподіл. Схема передачі голосів з мішаного хору на однорідний (чоловічий та жіночий) склад. Теситурно-реєстрові умови при аранжуванні для однорідного ансамблю. Види перекладу голосів при аранжуванні з мішаного хору на однорідний склад.

Питання для самостійного вивчення : Особливості голосоведення з мішаного хору на однорідний, коли басова партія оригіналу витримує педаль. Шляхи подолання труднощів при аранжуванні мішаним способом для однорідного ансамблю - 2 год. (2,5,6,7,8,9,14).

Змістовий модуль 2.

ПЕРЕХІД ВІД СТРОГИХ СХЕМ ДО ВІЛЬНИХ ТРАКТОВОК В ХОРОВИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Тема 5. Спрощення та ускладнення хорової фактури (2 год.) Основні принципи спрощення хорової фактури при аранжуванні з мішаного чотириголосного хору для однорідного чотириголосного ансамблю з елементами триголосся. Техніка спрощення гармонії в чотириголосному хорі при адаптації на триголосний жіночий склад. Принципи голосоведення з пропуском звуків акорду. Схема передачі голосів при перекладі з чотириголосся мішаного складу на триголосний жіночий хор. Особливості перекладу з однорідного складу на мішаний за допомогою перестановки середніх голосів : з вузького на широке розташування.

Питання для самостійного вивчення : Переваги та недоліки використання елементів триголосся в однорідному чотириголосному хорі з естетичної точки зору. Особливості голосоведення при розподілі голосів на триголосний жіночий хор з чотириголосної гармонії. Вибір тональності для спрощення гармонії в хоровому творі для триголосного жіночого хору - 2 год. (2,5,6,7,8,9,14).

Тема 6. Аранжування інструментальних творів (2 год.) Способи перекладу хорової фактури інструментального полотна для акапельного хору. Техніка перекладу фортепіанної фактури оригіналу: спрощення фактури та транспонування згідно діапазону хорових голосів.

Питання для самостійного вивчення : Виникнення “Хорового інструментування” та його характеристика. Пряме перенесення інструментальних голосів у хорові партії. Приклади інструментальних творів для перекладу на акапельний хор - 2 год. (2,14).

Змістовий модуль 3.

ЗАСТОСУВАННЯ ЛІТЕРНО-ЦИФРОВИХ АКОРДІВ В ПЕРЕКЛАДАХ НА ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ (ФОРТЕПІАННИЙ ВИКЛАД)

Тема 7. Літерно-цифрові позначення акордів [ЛЦА] (2 год.) Розшифровка літерно-цифрових позначень акордів. Основні принципи перекладу літерно-цифрових акордів на чотириголосний склад хору. Використання літерно-

цифрових акордів в естрадній гармонічній палітрі: збагачення тембрового колориту. Особливості перекладу літерно-цифрових акордів на фортепіано.

Питання для самостійного вивчення : Нотна фіксація альтерованих літерно-цифрових позначень акордів. Розшифровка секстнакордів. Приклади музичних творів з застосування літерно-цифрових акордів - 2 год. (1,3,4,10,11,12,13).

Тема 8. Аранжування естрадних хітів за допомогою ЛЦА (2 год.)

Визначення гармонічного плану пісні з використанням літерно-цифрових позначень акордів (ЛЦА). Роль каденцій в естрадних композиціях та їх роль у загальній структурі пісні. Аналіз метро-ритмічної пульсації композиції під час аранжування естрадної пісні. Стратегія дотримання запланованих ритмічних фігурацій під час аранжування естрадних хітів. Використання інструментальних та вокальних технік для підсилення ритмічної експресії в естрадних аранжуваннях.

Питання для самостійного вивчення : Основні критерії визначення ефективності аранжування естрадного хіта з використанням ЛЦА. Характеристики метро-ритмічної пульсації в аранжуваннях естрадних композицій та її вплив на кінцевий результат - 2 год. (1,3,4,10,11,12,13).

Зміст практичних занять

Змістовий модуль 1.

СТРОГЕ АРАНЖУВАННЯ. ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ ТА ОСНОВИ КЛАСИЧНОЇ ГАРМОНІЇ В ХОРОВИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Тема 1. Специфіка інструментування та аранжування - 2 год.

1. Основні відмінності аранжування від інструментування.
2. Виконавські можливості хорів.
3. Гармонічна, мелодична та ритмічна фігурації. Змішана фігурація.
4. Поліфонічний склад супроводу. Підголоскова, імітаційна та контрасна поліфонія.
5. Види перекладень та їх основні принципи.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Визначити приналежність нот до голосових партій (питання на відповідність щодо діапазону голосових партій).
2. Проаналізувати теситурно-регістрові умови даних прикладів.

Тема 2. Загальні особливості аранжування способом транспозиції з мішаного на однорідний чоловічий та жіночий склад ансамблю (2 год.)

1. Причини вибору транспозиційного методу аранжування з мішаного на однорідний склад хору.
2. Основні відмінності композиційних структур мішаних та однорідних хорів.
3. Приклади музичних творів.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Виконати переклади музичних зразків способом транспозиції голосів з мішаного на однорідний жіночий склад хору.
2. Виконати переклади музичних зразків способом транспозиції голосів з мішаного на однорідний чоловічий склад хору.

Тема 3. Загальні особливості та специфіка перекладу хорових творів способом зміни фактури голосів з мішаного на однорідний чоловічий та жіночий склад (2 год.)

1. Проблеми перекладу з чотириголосного мішаного хору на однорідний чоловічий склад у відношенні до гармонії та тембру.
2. Вплив способу переміщення середніх голосів на музичну драматургію і емоційний вираз твору.
3. Технічні прийоми оптимального звучання однорідного чоловічого хору після перекладу з мішаного складу ансамблю.
4. Основні аспекти реєстрово-тембрових особливостей при перекладі хорових творів з мішаного на однорідний чоловічий склад.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Здійснити аранжування музичних прикладів способом переміщення середніх голосів з мішаного на однорідний чоловічий склад хору.
2. Здійснити аранжування музичних прикладів комбінованим способом з мішаного на однорідний жіночий склад хору.

Тема 4. Комбінований спосіб перекладу з мішаного на однорідний чоловічий та жіночий склад ансамблю (2 год.)

1. Переваги комбінованого способу перекладу з мішаного на однорідний жіночий склад порівняно з іншими методами аранжування.
2. Підбір репертуару для застосування комбінованого способу перекладу. Вплив зміни фактури голосів на темброву колористику. Технічні аспекти аранжування.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Здійснити аранжування музичних прикладів комбінованим способом з мішаного на однорідний жіночий склад хору.
2. Здійснити аналіз музичних прикладів комбінованим способом з мішаного на однорідний чоловічий склад хору.

Змістовий модуль 2.

ПЕРЕХІД ВІД СТРОГИХ СХЕМ ДО ВІЛЬНИХ ТРАКТОВОК В ХОРОВИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Тема 5. Мета і завдання аранжування способом спрощення та ускладнення хорової фактури (2 год.)

1. Технічні аспекти перекладів з мішаного на однорідний триголосний склад хору.
2. Способи спрощення музичних ліній при перекладі з повного мішаного хору на неповний мішаний склад.
3. Забезпечення балансу та виразності виконання у контексті неповного однорідного складу ансамблю.
4. Відповідність жанрового репертуару.
5. Основні принципи komponування двоголосної хорової фактури.
6. Застосування технічних засобів при перекладі двоголосся на триголосний однорідний хор.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

Здійснити аранжування музичних прикладів шляхом спрощення хорової фактури.

Здійснити аранжування музичних прикладів інструментальних творів на акапельний склад хору: з одноголосся на двоголосий, триголосий однорідний та мішаний склад хору.

Змістовий модуль 3.

ЗАСТОСУВАННЯ ЛІТЕРНО-ЦИФРОВИХ АКОРДІВ В ПЕРЕКЛАДАХ НА ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ (ФОРТЕПІАННИЙ ВИКЛАД)

Тема 6. Різновиди літерно-цифрових акордів - 8 год.

1. Основні відмінності між класичними та естрадними позначеннями акордів.
2. Практичні переваги естрадних позначень.
3. Вплив ЛЦА на зручність виконання та аранжування музики у естрадному напрямі.
4. Застосування ЛЦА в творчому репертуарі композиторів.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Підготувати презентацію за темою : Роль літерно-цифрових акордів в колористиці естрадної пісні.

Тема 7. Використання літерно-цифрових акордів в естрадній пісні (8 год.)

1. Переваги літерно-цифрових акордів у порівнянні з традиційною нотною фіксацією.
2. Вплив вибору репертуару на структуру та характер творчої роботи з підписаними цифровими акордами.

Перелік основних питань на самостійне вивчення:

1. Підписати мелодію естрадної пісні за допомогою ЛЦА та виконати нотний розпис - аранжування естрадного шлягеру.

Зміст самостійної роботи здобувачів:

1. Аранжування акапельного фрагменту за допомогою техніки транспозиції;
2. Переклад акапельного відрізка за допомогою способу переміщення середніх голосів.
3. Аранжування акапельного фрагменту мішаним способом.
4. Презентація “Роль літерно-цифрових акордів в колористиці естрадної пісні”.
5. Аранжування естрадної пісні за допомогою ЛЦА (створення фортепіанного супроводу з підписом літерно-цифрових акордів).

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання
	денна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	4
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10
Підготовка звітів з практичних робіт	10

Підготовка до поточного контролю	4
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
-------------------------------	--------------------------------	------------------

РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	Лекція. Ілюстрування. Вправи. Репродуктивний. Творчий. Методи самостійної роботи вдома. Робота під керівництвом викладача.	Диференційований залік. Поточний контроль. Письмовий контроль.
РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	Бесіда. Спостереження. Виокремлення основного. Творчий. Проблемно-пошуковий	Диференційований залік. Поточний контроль.
РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	Лекція. Вправи. Практичні роботи. Аналітичний. Синтетичний. Проблемно-пошуковий.	Диференційований залік. Поточний контроль Письмовий контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	40		25	40
Всього:	100		60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється

«Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Оцінки повинні відповідати таким критеріям:

Оцінка “відмінно” виставляється, якщо здобувач освіти вільно володіє теоретичним матеріалом. На практичних заняттях з письма досягає точного, лаконічного викладу і спроможний аранжувати пісенний матеріал за допомогою літерно-цифрових позначень акордів на фортепіано.

Оцінка “добре” виставляється за дотримання таких вимог : впевнене засвоєння навчальною особою усього теоретичного комплексу, однак на практичних заняттях допущено ряд механічних помилок.

Оцінка “задовільно” виставляється в тому випадку, коли здобувач освіти засвоїв базову теоретичну інформацію з транспозиції та переміщення середніх голосів, а також розрізняє будову літерно-цифрових позначень акордів.

Оцінка “незадовільно” виставляється в разі, коли здобувач виявив елементарний рівень знань з теорії музики. Неспроможність здійснити ані транспозицію, ані розпізнавати позначення літерно-цифрових акордів.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (залік) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

навчальної дисципліни «ОСНОВИ АРАНЖУВАННЯ» для підготовки до підсумкового контролю

1. Визначення понять «аранжування», «хорове аранжування», «інструментування».
2. Типи хорів і вокальних ансамблів.
3. Діапазони голосів та теситурно-регістрові умови вокальних партій.
4. Види аранжування: строге та вільне.
5. Зв'язок аранжування з гармонією та хоровою фактурою.
6. Характеристика вузького, широкого та мішаного гармонічного розташування.
7. Принципи транспозиції музичного твору без зміни фактури.
8. Передача голосів із мішаного на однорідний жіночий або чоловічий склад.
9. Зміна ключів при транспозиції.
10. Критерії вибору тональності та гармонічного розташування при транспозиції музичного твору без зміни фактури.
11. Переміщення середніх голосів у процесі зміни фактури.
12. Особливості аранжування мішаним способом для однорідного складу.
13. Теситурно-регістрові умови при хорових перекладах.
14. Гармонічна цілісність твору при адаптації до однорідного складу.
15. Принципи спрощення та ускладнення хорової фактури.

16. Техніка спрощення гармонії при переході з чотириголосся на триголосний склад.
17. Прийоми голосоведення з пропуском звуків акорду.
18. Комбінований спосіб перекладу з мішаного на однорідний склад.
19. Переклад інструментальних творів на акапельний хор.
20. Переклад фортепіанної фактури відповідно до діапазонів вокальних голосів.
21. Поняття «хорове інструментування» та його характеристика.
22. Приклади інструментальних творів для перекладу на акапельний хор.
23. Літерно-цифрові позначення акордів (ЛЦА) та їх структура.
24. Розшифровка ЛЦА та застосування у гармонічних викладах.
25. Використання ЛЦА у фортепіанному викладі.
26. Функціональні переваги естрадних систем позначення акордів.
27. Роль ЛЦА в темброво-гармонічному колориті естрадної музики.
28. Гармонічний план естрадної пісні за допомогою ЛЦА.
29. Нотний розпис аранжування естрадного хіта з використанням ЛЦА.
30. Створення хорових або інструментальних аранжувань із дотриманням гармонії, фактури і тембрового балансу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бондаренко А. І. Сучасне музичне мистецтво і комп'ютерні програми : навч. посіб. Київ : Вид-во Ліра-К, 2022. 284 с.
2. Долчук Р. О. Хорове аранжування : навч. посіб. Івано-Франківськ : Видво «Плай» ЦІТ ПНУ ім. В. Стефаника, 2008. 383 с.
3. Кириленко О. Я., Гудзь А. В. Сучасні аранжування композицій для вокального ансамблю а capella: навч. метод. посібник. Київ, 2023. 146 с.
4. Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа : навч. посіб. 2-ге вид. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006. 384 с.
5. Толмачов Р. В. Хорове аранжування та вільна обробка : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 168 с.

Додаткова література

6. Китасти Г. Т. Служба Божа. Київ, 2006. 56 с.
7. Семкович В. Б., Скора О. Н. Перспективи впровадження ЛЦА в освітній компонент “Основи аранжування”: тембральний та фактурний аспекти. *Концептуальні проблем розвитку сучасної гуманітарної та прикладної*

- науки : зб. матеріалів VIII Міжнар. науково-практичного симпозиуму, м. Івано-Франківськ, 9 травня 2024 р. Івано-Франківськ, 2024. С. 215-218.
8. Січинський Д. В. Служба Божа для мішаного хору. Львів, 2015. 21 с.

Електронні інформаційні ресурси

9. Вахняк Є. Д. Аранжування. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Vakhniak_Yevhen/Khorove_aranzhuvannia.pdf (дата звернення: 01.08.2025).
10. Семкович В. Б. Пісенна творчість Богдана Шиптура. Естрадно-вокальне мистецтво : історія, теорія, практика : зб. матеріалів I всеукр. наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 01 грудня 2022 р. Івано-Франківськ, 2022. С. 185-189. URL: <http://repository.ukd.edu.ua/bitstream/handle/123456789/335/Семкович%20В%202022збірник.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 01.08.2025).
11. The best way to practise piano chords. Джерела ютубу. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UiPQvgKfVDE> (дата звернення: 01.08.2025).
12. How to Read Piano Chords. Co-authored by Michael Noble, PhD and Jennifer Mueller, JD. URL: <https://www.wikihow.com/Read-Piano-Chords> (дата звернення: 01.08.2025).
13. Piano chords practice. Pianochord.org ebook. URL: <https://www.pianochord.org/Piano%20Chords%20Practice.pdf> (дата звернення: 01.08.2025).
14. Українські пісні з нотами. Збірник перший. URL: <https://archive.org/details/spivanyk1929> (дата звернення: 01.08.2025).